

VILLREINEMNDA FOR RONDANE OG SØLNKLETTEN

www.villrein.no

Protokoll fra møtet 25.04.2016 – Venabu fjellhotell

Til stede: Elin M. K. Nyvoll, Hilde N. Fischer, Arne Hagestrø, Hans M. Ulberg (vara), Arne Vadet, Jan Roger Boe Øien (vara), Andreas Karlsen, Jørund Båtstad, Torstein Storaas, Bjørner Killi, Bjørn Moastuen (vara), Janne Lunnaas og Ole Erik Hørstad.

Forfall faste medlemmer: Anne K. Tina Lyslo, Else Mari Bjørke og Laila Bårdsløkken.

Andre møtende: Morten Liebe, sekr. , Marit Vorkinn, FMOP, Tom Hjemseteren, FMHE

SAKER:

2016/12	REFERATSAKER
2016/13	BESTANDSPLAN RONDANE 2016 – 2020
2016/14	RONDANE - SØKNAD FELLINGSTILLATELSE 2016
2016/15	SØLNKLETTEN - SØKNAD FELLINGSTILLATELSE 2016
2016/16	NVE – PLAN RÅDÅÅE KRAFTVERK - HØRING
2016/17	RINGEBU KOMMUNE – HØRING BYGGESAK JONSTØYLEN
2016/18	STOR-ELVDAL KOMMUNE – HØRING TILBYGG STRANDSETRA
2016/19	DISPENSASJON MOTORFERDSEL I UTMARK – A. KVEBERG - VURDERING KLAGE
2016/20	STOR-ELVDAL KOMMUNE – HØRING BYGGING AV ANNEKS
2016/21	TRASE FEMUNDLØPET

2016/12 REFERATSAKER

1. Undertegning av protokoll fra møtet 14.03.16.
2. Runde rundt bordet – hva har skjedd i kommunene siden sist?
3. Endring hjemmeside.
4. Villreinrådet – samling 2016 – deltagelse fra oss?
5. Annonseringen av tiltaksmidler må belastes driftsbudsjettet.
6. Planlagt GPS-merking 2016 i Rondane ikke gjennomført.
7. Rondane nasjonalpark – vedtak skiløype til Knartbua – nasjonalparkstyret.
8. Rondane nasjonalparkstyre – vedtak sti- og løypeplan Folldal kommune.
9. Eventuelt.

FORSLAG TIL VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

2016/13 BESTANDSPLAN RONDANE 2016 – 2020

Vedlegg: Bestandsplan 2016 - 2020

SAKSOPPLYSNINGER

Vedlagt følger bestandsplanen som er behandlet i de to villreinutvalgene. Nedenfor er det gjengitt utdrag av planen. Planen gir en omfattende bakgrunnskunnskap som grunnlag for mål og tiltak.

Det er separate mål/tiltak for følgende delområder:

- Rondane sør, unntatt Finnsjøfjellet
- Rondane sør, Finnsjøfjellet
- Rondane nord, nord for Ula elv i Sel
- Rondane nord, sør for Ula elv i Sel

Hele Rondane - målsetting

Total stammestørrelse bør være ca. 4000 vinterdyr, derav 1700 dyr i Rondane Nord og 2300 i Rondane Sør. Stammens sammensetning bør være: Ca. 30 % bukk (1,5 år og eldre, herav halvparten 3 år og eldre), ca. 45 % simler (1,5 år og eldre) og ca. 25 % kalv.

Rondane sør, unntatt Finnsjøfjellet

Mål for bestandsstørrelse og utvikling:

Bestandsmålet i forrige plan var 2.300 vinterdyr. Villreinutvalget viderefører dette målet, men ønsker å bygge opp bestanden over 2 bestandsplanperioder. Første delmål blir derfor 2000 dyr. I vurderingen har utvalget lagt vekt på at både bestandsmålet og bestanden var høyere noen år, uten at en er kjent med negative konsekvenser. Alle data indikerer at kondisjonen er god og stabil, uten spesielle faresignaler. I mangel av bedre data om vinterbeitene, mener utvalget en videreføring av bestandsmålet er realistisk og riktig, og uten risiko for overbeiting eller tap av kondisjon.

Avskytning:

Siste planperiode har vi altså hatt et uttak på 52,4 % hunndyr, mens det fødes kun 47,1 % inn i bestanden. Det vil få uheldige konsekvenser om dette fortsetter i mange år.

Utvalget vil fortsette med de samme korttypene som i 2015 og vil søke om å få tildelt kvoten som frie dyr for så selv å fordele den etter målsetningen i bestandsplanen.

Tiltak i planperioden:

Villreinutvalget vil intensivere arbeidet med å kartlegge hva som er årsaken til den reduserte tilvekst i stamma, gjerne i samarbeid med NINA eller andre eksterne fagmiljøer.

Utvalget vil fortsette arbeidet med å kartlegge utbredelsen av klauvråte, og om mulig finne tiltak for å begrense sykdommen.

Utvalget vil arbeide videre med å få til en kartlegging av vinterbeitene. Kartleggingen må gi oversikt over arealer med lavbeite, men også beitenes tilstand og utvikling. Målet må kunne være å si noe om en forsvarlig bestandsstørrelse.

Følge med på utvikling av ulike typer ferdsl, og den innvirkning det har på villreinen og arealbruken.

Samarbeide med eksterne fagmiljø om videre kartlegging av arealbruk og ferdsl. Særlig vil en legge vekt på å kartlegge ferdsl og arealbruk i søndre deler av området, og en vil arbeide for å kartlegge også bukkenes arealbruk

Arbeide for å flytte Gråhøgdbu og tilførselstiene.

En vil arbeide videre med å vurdere om organiseringen av rettighetshaverne i innen Rondane villreinområde er god, eller om det kan finnes mer hensiktsmessige løsninger.

Det jobbes mot et samarbeid på tvers av rettighetshavere om en helhetlig forvaltning av villreinstamma i Vulufjell.

Rondane sør, Finnsjøfjellet

Mål for bestandsstørrelse og utvikling:

Bestandsmålet i forrige plan var 100 vinterdyr. Villreirutvalget viderefører dette målet i ny plan. I vurderingen har utvalget lagt vekt på at og bestanden har vært stabil i mange år og at det ikke finnes noen negative tendenser i forhold til dyras kondisjon. I mangel av bedre data om vinterbeitene, mener utvalget en videreføring av bestandsmålet er realistisk og riktig, og uten risiko for overbeiting eller tap av kondisjon.

Årlig avskytingsplan fordelt på kjønn og alder:

Utvalget vil fortsette med de samme korttypene som i 2015:

Rondane nord, nord for Ula elv i Sel

Mål for bestandsstørrelse, struktur og avskyting:

Ønsket er å opprettholde en vinterstamme som har en sammensetning som forvaltes og reguleres gjennom jakt. Det vil si at villreinjegerne er den viktigste ressursen for å forvalte stammen etter de retningslinjer, kvotetildelinger og korttyper som utvalget fastsetter. Dagens vinterstamme er økende noe som er i tråd med kvotetildeling og avskyting. Målet er en vinterbestand på 1200 dyr.

Stammens sammensetning bør være:

Ca 30 % bukk 1½ år og eldre, herav halvparten 3 år og eldre
Ca 45 % simler 1½ år og eldre
Ca 25 % kalv

Avskyttingsplan:

Målsetninger er å ha en vinterstamme på 1200 dyr. Tilvekst ut fra tidligere statistiske erfaringstall det er naturlig å sammenligne med medregnet naturlig avgang settes til 20 %. Ut fra erfaring fra de siste 5 år settes fellingsprosenten til 55 %.

Rondane nord, sør for Ula elv i Sel

Mål for bestandsstørrelse, struktur og avskyting:

Ønsket er å opprettholde en vinterstamme med en sammensetning som forvaltes og som reguleres gjennom fornuftig jakt. Dagens vinterstamme på ca 400 vinterdyr, utvalgene mener at bestanden kan være ca 500 dyr.

På kalvetelling juli 2015 ble det funnet 382 dyr i to fostringsflokker, i tillegg til disse var det noe bukker utenom disse flokkene (min 32). Etter jakt burde antallet dyr derfor vært minimum 361 (414 – 53 felt under jakta 2015).

I 2015 emigrerte det ca 130 dyr, det har ikke lyktes å finne ut hvor disse dro, men østover til Sølnekletten er det mest sannsynlige.

Stammens sammensetning bør være:

- ca. 30 % bukk 1½ år og eldre, herav halvparten 3 år og eldre
- ca. 45 % simler, 1½ år og eldre
- ca. 25 % kalver

Avskyttingsplan:

Ut fra målsetningen skal stammen holdes på 500 vinterdyr i perioden. Tilvekst ut fra tidligere statistiske erfaringstall der naturlig avgang i tillegg blir tatt hensyn til settes til 20 %, mens fellingsprosenten settes til 45 %.

Tiltak

Utvalget har gitt omfattende innspill til FOU-prosjektet dvs. fokusområdene, og dermed behov for tiltak i disse.

VURDERING

Planen er gjennomarbeidet. Utvalgene har lang erfaring i dette arbeidet. Planen strekker seg over 5 år der nemnda sammen med utvalget har muligheten til å justere kursen hvert år i forbindelse med den årlige kvotetildelingen. Jeg finner ikke grunn til å foreslå endringer i selve bestandsforvaltningen. Tiltak i området er en løpende samarbeidsprosess som også er gjenstand for visse revisjoner.

Viktige sider ved forvaltningen er drøftet og fulgt opp med tiltak. Jeg mener at vi framover må ha enda større fokus på regionen som helhet dvs. Rondane og Sølnekletten og nødvendigheten av et sammenhengende villreinområde i Rondane. I bunnen ligger en regional plan og en langsiktig målsetting må være å forvalte dette som et sammenhengende område. En slik målsetting vil få konsekvenser for de tiltak som gjennomføres.

Totalt sett mener jeg at følgende tilleggstiltak blir viktige framover:

- Oppfølging av fokusområdene i FOU-prosjektet med tiltak med særlig vekt på Grimsdalen, Høvringen – Spranget – Rondvassbu og FV27/Ringebufjellet pga. behovet for sammenheng i villreinområdet.
- Styrke samarbeidet mellom Rondane og Sølnekletten mht. bestandsovervåking og kunnskap om sammenhengen i regionen.
- Heve kunnskapen om villreinsens bruk av skog- og myrområdene helt i sør i Rondane sør
- Fokus på nye ferdselsformer herunder kiting, og dermed informere kitere om forholdet mellom denne ferdselen og villrein, og delta i en prosess for om mulig å legge til rette for kiting i bestemte områder.
- Informasjon og holdningsskapende arbeide.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda mener at bestandsplanen er gjennomarbeidet og foreslår gode løsninger for utfordringene i området.

Villreinnemnda godkjenner bestandsplanen for Rondane for 2016 – 2020 under forutsetning av følgende tiltak innarbeides:

- Oppfølging av fokusområdene i FOU-prosjektet med tiltak med særlig vekt på Grimsdalen, Høvringen – Spranget – Rondvassbu og FV27/Ringebufjellet pga. behovet for sammenheng i villreinområdet.
- Styrke samarbeidet mellom Rondane og Sølnekletten mht. bestandsovervåking og kunnskap om sammenhengen i regionen.
- Heve kunnskapen om villreinsens bruk av skog- og myrområdene helt i sør i Rondane sør
- Fokus på nye ferdselsformer herunder kiting, og dermed informere kitere om forholdet mellom denne ferdselen og villrein, og delta i en prosess for om mulig å legge til rette for kiting i bestemte områder.
- Informasjon og holdningsskapende arbeide.

VEDTAK

Villreinnemnda mener at bestandsplanen er gjennomarbeidet og foreslår gode løsninger for utfordringene i området.

Villreinnemnda godkjenner bestandsplanen for Rondane for 2016 – 2020 under forutsetning av følgende tiltak innarbeides:

- Oppfølging av fokusområdene i FOU-prosjektet med tiltak med særlig vekt på Grimsdalen, Høvringen – Spranget – Rondvassbu og FV27/Ringebufjellet pga. behovet for sammenheng i villreinområdet.
- Styrke samarbeidet mellom Rondane og Sølnekletten mht. bestandsovervåking og kunnskap om sammenhengen i regionen.
- Heve kunnskapen om villreinens bruk av skog- og myrområdene helt i sør i Rondane sør
- Fokus på nye ferdselsformer herunder kiting, og dermed informere kitere om forholdet mellom denne ferdselen og villrein, og delta i en prosess for om mulig å legge til rette for kiting i bestemte områder.
- Informasjon og holdningsskapende arbeide.

2016/14 RONDANE - SØKNAD FELLINGSTILLATELSE 2016

Vedlegg: Ingen

SAKSOPPLYSNINGER

Nemnda skal fastsette kvoter innen 1. mai. Hele bakgrunnen (bestandsplanen) for å søke om fellingstillatelse for Rondane framgår av forrige sak. Saken er satt opp som separat sak siden nemnda skal gjøre et enkeltvedtak som bl.a. kan være gjenstand for evt. klage.

Søknader Rondane nord:

Nord for Ula (aksen Spranget – Rondvassbu) elv i Sel søkes det om følgende:

- 376 dyr med fordeling 15% frie dyr, 23% fritt under 50 kg, 32 % fritt under 40 kg og 30% kalv

Minimumstillingen viste 1138 dyr, en økning på 123 dyr fra 2015.

Sør for Ula elv i Sel søkes det om følgende:

- 88 dyr med fordeling 50% fritt under 40 kg og 50 % kalv

Minimumstillingen viste 290 dyr, en nedgang på 55 dyr fra 2015.

Søknad Rondane sør:

Minimumstillingen nylig viste er vinterbestand på 1835 dyr, mot et bestandsmål på 2300 dyr. Målet er ikke nådd tross tre år med kvotereduksjon. I tillegg ble det i 2015 innført korttypen bukk under 50 kg for å redusere uttak av simle. Allikevel mangler 250-300 dyr ut fra produksjon og uttak.

Villreirutvalget søker om en ytterligere kvotereduksjon med unntak for Finnsjøfjellet der vinterstammen er stabil på rundt 100 dyr. Totalt søkes det om 293 dyr dvs. 40 for Finnsjøfjellet og resten for den øvrige delen av Rondane sør.

Naturmangfoldlovens § 16. (*høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk*) sier:

Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst

av vilt (viltloven).

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Høsting skal også gjøres i hht. § 15 i samme lov (forvaltningsprinsippet).

VURDERING

Ut fra naturmangfoldlovens bestemmelser er grunnlaget for et jaktuttak til stede i alle de tre områdene. Dette er planlagt utført under ordinær jakt etter vanlig opplegg. Jeg har ingen innvendinger til dette.

Jeg viser til merknadene mine i forrige sak når det gjelder bestandsplanen. Ut fra dette tilrår de foreslåtte kvotene.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Rondane nord tildeles totalt 464 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden og bestandsplanen.
2. Rondane sør tildeles totalt 293 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden og bestandsplanen.
3. En slik balansert tildeling i forhold til bestandene og en jaktutøvelse i tråd med gjeldende praksis, er i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

VEDTAK

1. Rondane nord tildeles totalt 464 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden og bestandsplanen.
2. Rondane sør tildeles totalt 293 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden og bestandsplanen.
3. En slik balansert tildeling i forhold til bestandene og en jaktutøvelse i tråd med gjeldende praksis, er i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

2016/15 SØLNKLETTEN VILLREINOMRÅDE - SØKNAD FELLINGSTILLATELSE 2016

Vedlegg: Ingen

SAKSOPPLYSNINGER

Nemnda skal fastsette kvoter innen 1. mai. Villreinutvalget konkluderer med at de har en vinterstamme på 850 – 900 dyr etter årets minimumstelling. Etter 2 år av bestandsplanperioden (2016) skal vinterstammen være på 860 dyr. Den langsiktige målsettingen for stammen er 800 dyr.

Utvalget søker i år en kvote på 625 dyr basert på en fellingsprosent på 40. Det legges opp til en tildeling på 10% frie dyr, 55% fritt under 50 kg og 35% kalv.

Naturmangfoldlovens § 16. (*høsting av vilt og lakse- og innlandsfisk*) sier:

Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

Høsting skal også gjøres i hht. § 15 i samme lov (forvaltningsprinsippet).

VURDERING

Ut fra naturmangfoldlovens bestemmelser er grunnlaget for et jaktuttak til stede. Dette er planlagt utført under ordinær jakt etter vanlig opplegg. Jeg har ingen innvendinger til dette.

Jeg viser til bestandsplan med en målsetting for vinterstamme på 800 dyr. Villreinområdet mener at de er i god rute i forhold til bestandsplanen og ønsker en kvote deretter. Det er fortsatt et potensial for bedre fellesjakt. Dette har nemnda etterlyst ved flere anledninger, og vi vet at villreinområdet forsøker å få til bedre og bedre ordninger.

Ut fra usikkerheten mht. bestandstallene i Rondane er det viktig at Sølnekletten fortsatt er oppmerksomme på mulig innvandring. Det er således viktig at utvalgene samarbeider om tellingene og utveksler resultater.

Jeg finner ikke grunn til å foreslå en annen kvote enn foreslått av utvalget. Kvoten tildeles som frie dyr i tråd med bestandsplanen.

FORSLAG TIL VEDTAK

Sølnekletten tildeles 625 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden, jfr. bestandsplanen.

En slik balansert tildeling i forhold til bestandene og en jaktutøvelse i tråd med gjeldende praksis, er i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

VEDTAK

Sølnekletten tildeles 625 frie dyr for 2016 i tråd med søknaden, jfr. bestandsplanen.

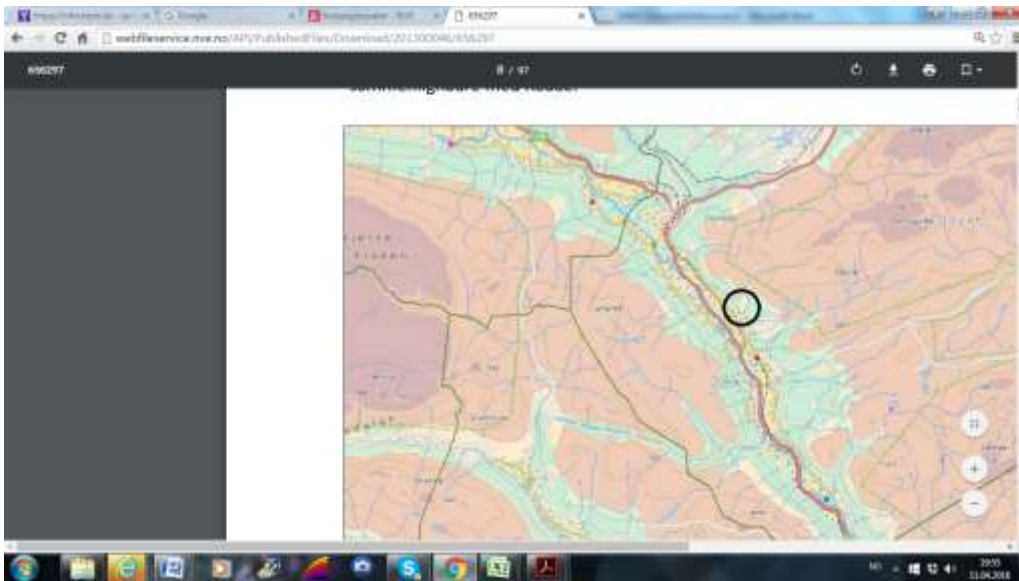
En slik balansert tildeling i forhold til bestandene og en jaktutøvelse i tråd med gjeldende praksis, er i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

2016/16

NVE – PLAN RÅDÅÅE KRAFTVERK - HØRING

Vedlegg: Kart x 2

Oversiktskart – Dombås ligger nord-vest for ringen i veikrysset



Detaljert kart som viser nedbørfeltet med rødt polygon, inntak med blå ring og rørgate stiplet blå ned til kraftstasjonen.



SAKSOPPLYSNINGER

Sammendrag i konsesjonssøknaden

Bakgrunn

Rådåe i Dovre kommune søkes utnyttet til kraftproduksjon gjennom utbygging av Rådåe kraftverk.

Teknisk informasjon

Det omsøkte kraftverket har inntak på kote 990 og kraftstasjon på kote 490. Det vil utnytte et fall på 500 m og vannveien består av nedgravd rørgate med en total lengde på ca. 3 km. Kraftstasjonen planlegges bygget på Rådåes bredder ved Lannem gård. Nedbørsfeltet er målt til 11 km², og slukeevne satt til 0,48 m³ /s. Installert effekt er forutsatt å bli 1,9 MW og beregnet middelproduksjon er 5,3 GWh.

Økonomi

Utbyggingskostnadene for Rådåe kraftverk er beregnet til 26 mill.kr som gir en utbyggingspris på 4,9 kr/kWh.

Allmenne interesser

På vestsiden av elva, motsatt side av utbyggingen, går den gamle Kongevegen og pilegrimsleden. Slik utbyggingen er planlagt vil den kun i svært liten grad påvirke allmenne interesser.

Miljø

Det er avgrenset og skildret en ny naturtypelokalitet med verdi; Viktig - B innen influensområdet til dette prosjektet. Samlet er naturverdiene innen utbyggingsområdet til prosjektet vurdert å være av middels verdi, mens omfanget av en eventuell utbygging er regnet som lite/middels negativt. Avbøtende tiltak er minstevannføring på 30 l/s sommer og 14 l/s vinter. Konsekvens En utbygging blir vurdert å gi liten (middels) negativ konsekvens for miljø og landskap.

Samlet belastning

Det foreligger ingen etablert metodikk for vurdering av samlet belastning av flere vannkraftutbygginger i et område, og det gjøres derfor en subjektiv vurdering. Det er på det nåværende tidspunkt ingen andre småkraftverk i denne delen av Gudbrandsdalen, men flere av småelvene er konsesjonssøkt. Ved ytterligere utbygging i området er det for Rådåe reduksjon av INON som er mest relevant. Det er biologens argumentasjon at pga. relativt store INON-områder i nærliggende områder er konsekvensene for dette tiltaket middels negativt. Ved ytterligere utbygginger som også reduserer INON-områder i kommunen vil den samlede belastningen etter hvert bli større enn for de enkelte tiltak. Innen andre temaer forventes det ikke at ytterligere utbygginger i området, med lignende konsekvenser, vil gi noen større samlet belastning enn det hvert tiltak gir.

VURDERING

Ovenfor er det gjengitt de vurderingene som er gjort i søknaden. Det er ikke gjort vurderinger om tiltaket har effekter på villrein. Dette er en stor mangel ved søknaden. Det betyr at saken ikke er tilstrekkelig opplyst når den har vært lagt ut til høring.

Villreins arealbruk

Inntaket ligger helt i ytterkanten av om det området som villreinen bruker. Områdene videre nordover, nordøst og øst er viktige helårsområder for den nordre delstammen i Rondane nord. Tiltak som kan forringe leveområdet eller aktivitet som kan føre til økt ferdsel, er ikke forenlig med en langsiktig ivaretagelse av leveområdet. I denne saken er det særlig viktig å fokusere på om tiltaket vil føre til økt ferdsel.

Regional plan

Inntaket ligger innenfor nasjonalt villreinområde (sone 1 i planen).

Retningslinjene sier i denne sammenhengen:

.....*Ny utbygging eller andre tekniske inngrep som kan forringe nasjonalt villreinområde skal unngås.*

Retningslinjer for friluftsliv og ferdsel i dette er området er:

Med ferdsel menes allmenn ferdsel etter friluftsløven.

Type ferdsel og omfang av ferdselen må vurderes konkret i forhold til villreinens bruk av områdene til ulike tider av året. Merkede stier og løyper legges utenom de mest sårbare områdene. All ferdsel bør unngås nær villrein i kalvingstid. I områder uten vinterbeite for villrein er tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter vinterstid uproblematisk i forhold til villrein. Tilsvarende gjelder mer perifere sommerområder med lite tilhold, sjelden eller avgrenset bruk som beiteområde for villrein. Kunnskap om områdebruken legges til grunn i vurderingene.

Større arrangement, konkurranser, aktiviteter og lignende skal legges til områder, trasèer og tider der de kommer i minst mulig konflikt med villrein, og der de kan skape størst mulig ringvirkninger for lokalsamfunnet. Sykling bør fortrinnsvis skje etter seter- og utmarksveger og stier, framfor i terreng. Organiserte aktiviteter og opplevelser bør i størst mulig grad benytte eksisterende vegnett og godt merkede stier og løyper.

Regional plan er ikke nevnt i søknaden. Vurderinger opp mot retningslinjene må gjennomføres.
Naturmangfoldloven

§ 8. – Kunnskapsgrunnlaget – vurdering basert på vitenskap og erfaringer

Kunnskapen om villreinens arealbruk anses som god basert både innhentet erfaringskunnskap og foretatt forskning rapportert av NINA i prosjektet ”Villrein og ferdsel i Rondane”. Den er brukt til å fastsette nasjonalt villreinområde i regional plan. Ut fra dette er det mulig å gjøre vedtak i saken.

Dette viser at tiltaket må vurderes nøye med tanke på de effekter det kan få for det tilgrensende villreinarealet.

§ 9. - Føre-var-prinsippet – forholdet til kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er så godt at det ikke synes nødvendig å anvende dette prinsippet.

§ 10. – Påvirkning – økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er som nevnt innledningsvis klare mangler i søknaden ved at evt. konflikter med villrein ikke er vurdert i det hele tatt. Dette må rettes opp av søker.

Den samlede belastningen for Rondane nord vil kunne øke dersom tiltaket er med på å lede mer ferdsel inn i området. Spørsmålet blir da hvordan dette kan unngås. Dersom er klarer dette, vil neppe den samlede belastningen øke vesentlig.

Saken ligger i nasjonalt villreinområde. Dersom man åpner for slike inngrep her, vil dette kunne skape presedens for saker i området for øvrig. Konsekvensen vil kunne bli at det samlet blir økt belastning for villreinen i Rondane.

Samlet vurdering

Det er søkers ansvar å foreta en skikkelig faglig vurdering om tiltaket har effekter på villrein. Vi må kunne forvente at dette gjøres for et såpass stort inngrep. Basert på dette kan villreinnemnda gi en uttalelse til saken. Det betyr at ballen må spilles tilbake til søker før saken vurderes endelig.

Vurderingene over viser at følgende vurderinger er viktige:

- Vil inntak og vei ha innvirkning på villrein?
- Vil anleggsveien føre til økt allmenn ferdsel inn i området, og er det evt. muligheter for å unngå dette?
- Er det alternativer til plassering av inntaket lenger nede i vassdraget som kan redusere evt. konflikter?

Saken anbefales sendt tilbake for nærmere utredning.

Alternativt til denne uttalelsen er at vi gir en konkret uttalelse nå.

FORSLAG TIL VEDTAK

Det er søkers ansvar å foreta en skikkelig faglig vurdering om tiltaket har effekter på villrein. Basert på nye utredninger kan villreinnemnda gi en uttalelse til saken.

Følgende utredninger bør gjøres:

- Vil inntak og vei ha innvirkning på villrein?
- Vil anleggsveien føre til økt allmenn ferdsel inn i området, og er det evt. muligheter for å unngå dette?
- Er det alternativer til plassering av inntaket lenger nede i vassdraget som kan redusere evt. konflikter?

VEDTAK

Det er søkers ansvar å foreta en skikkelig faglig vurdering om tiltaket har effekter på villrein. Basert på nye utredninger kan villreinnemnda gi en uttalelse til saken.

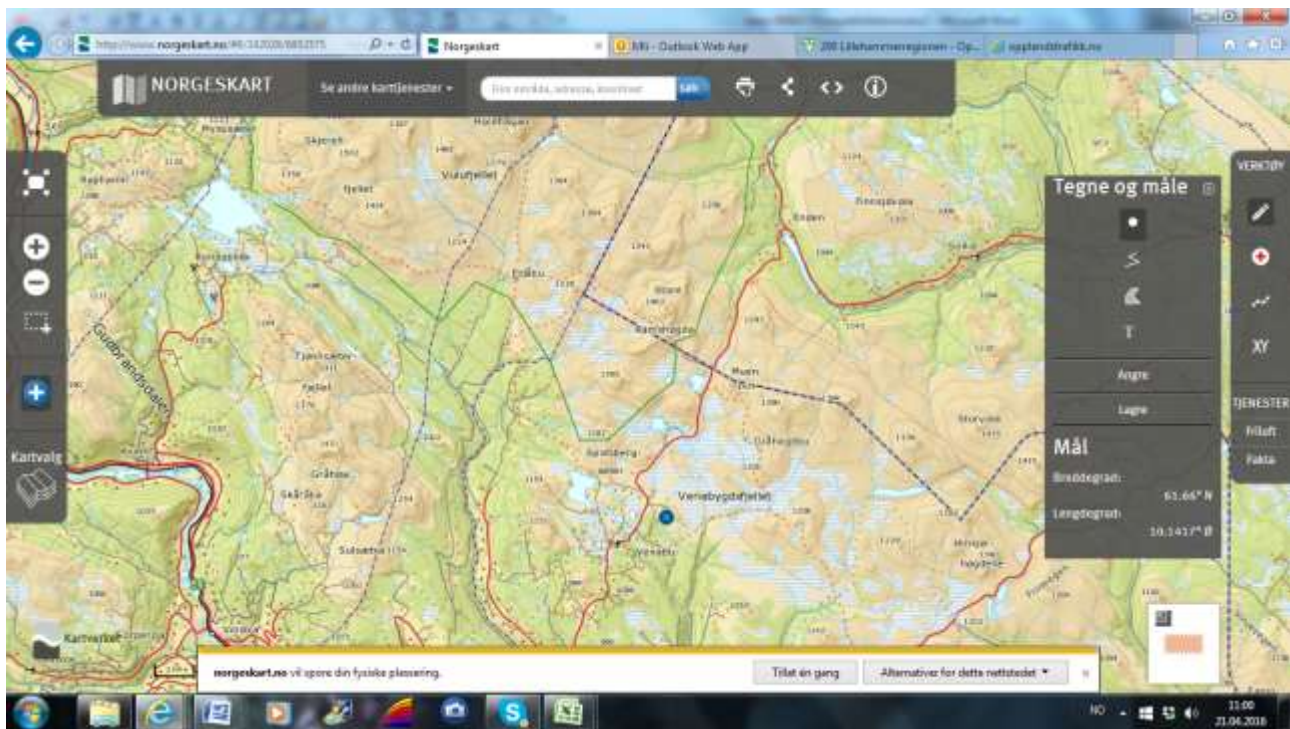
Følgende utredninger bør gjøres:

- Vil inntak og vei ha innvirkning på villrein?
- Vil anleggsveien føre til økt allmenn ferdsel inn i området, og er det evt. muligheter for å unngå dette?
- Er det alternativer til plassering av inntaket lenger nede i vassdraget som kan redusere evt. konflikter?

2016/17

RINGEBU KOMMUNE – HØRING BYGGESAK JONSTØYLEN

Vedlegg: Kart



SAKSOPPLYSNINGER

Søker ønsker å foreta div. restaureringsarbeider (inngangsparti med mer) på hovedhytta og bygge opp annekset som ble revet i 2015. Det var da ikke søkt om rivingstillatelse og gjenoppbygging av annekset. Denne søknaden foreligger nå, og det er ønske om å føre opp annekset i samme størrelse som tidligere for beboelse. Størrelsen er på snaut 43m².

VURDERING

Villreinens arealbruk

Tiltaket ligger i vestre kant av Veslefjellet på Ringebufjellet. Villreinen bruker områdene på innsiden (øst for) av Veslefjellet og videre østover. Bruksfrekvensen øker dess nærmere akse Muen/Gråhøgda en kommer. Det er også kjent kryssing av FV 27 i området der statsallmenningen begynner. Det er innført stopp- og parkeringsforbud langs fylkesveien mellom Spidsbergseter og Gunstadseter i perioden 20.12 – 30.04. for å begrense ferdselen i området om vinteren. Villreinens totale aktivitet området retning Muen/Gråhøgdbu er styrt og klart begrenset i perioder av året pga. omfanget av den menneskelige aktivitet.

I prosjektet ”Villrein og ferdsel i Rondane” er området Gråhøgdbu/Venabygdsfjellet pekt ut som et såkalt fokusområde dvs. et område der det ligger klare utfordringer mht. å finne en god balanse mellom hensynet til villreinen og menneskelig ferdsel. Det henvises til rapporten fra prosjektet. Prosjektet ble rapportert vinteren 2015 dvs. etter at regional plan ble vedtatt. Ny og viktig kunnskap både om villreinens arealbruk og menneskelig ferdsel har blitt tilført via dette prosjektet.

Det er foreslått å flytte DNT-s Gråhøgdbu lenger vest. Det pågår en prosess i regi av Oppland fylkeskommune for å avklare dette nærmere. På midten av nittitallet var det skissert planer om flytting til sørspissen av Veslefjellet, altså noe lenger sør for det aktuelle tiltaket. Det er ikke så langt fremmet forslag i prosessen.

Regional plan

Tiltaket ligger innenfor nasjonalt villreinområde (sone1). Retningslinjene sone 1 sier bla.:

Seter- og utmarksbebyggelse representerer viktige kulturhistoriske verdier i området. Det er generelt positivt og viktig at eksisterende utmarksbebyggelse og seterbebyggelse tas vare på, vedlikeholdes og restaureres for bruk. Bebyggelsen bør tas vare på som en ressurs for landbruket og bør generelt ikke fradeles til fritidsformål.

Det kan vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt. Søknader behandles som dispensasjon uansett størrelse på tiltaket, og det må foretas en konkret vurdering av som kan tillates innen rammen av hensyn til villrein, bebyggelsens synsbarhet og beliggenhet.....

Naturmangfoldloven

§ 8. – Kunnskapsgrunnlaget – vurdering basert på vitenskap og erfaringer

Kunnskapen om villreinens arealbruk anses som god basert både innhentet erfaringskunnskap og foretatt forskning rapportert av NINA i prosjektet ”Villrein og ferdsel i Rondane”. Den er brukt til å fastsette nasjonalt villreinområde i regional plan. Ut fra dette er det mulig å gjøre vedtak i saken.

§ 9. - Føre-var-prinsippet – forholdet til kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er så godt at det ikke synes nødvendig å anvende dette prinsippet.

§ 10. – Påvirkning – økosystemtilnærming og samlet belastning

En fullføring av restaureringsarbeidene på hovedhytta vil ikke øke den samlede belastningen for området. Et nytt anneks vil øke overnattingskapasiteten, og dermed kunne føre til økt ferdsel inn i et sårbart område. En økning i ferdselen er opplagt ikke forenlig med en langsiktig bevaring av leveområdet til villreinen.

Konklusjon

Rammene i regional plan legger ikke begrensninger på vedlikehold og restaurering av eksisterende bebyggelse. I dette tilfellet gjelder det tiltak på hovedhytta.

En nyoppføring av annekset er ikke forenlig med områdets funksjon og sårbarhet, og ut fra forvaltningsutfordringene i området, jfr. ovenfor. Det henvises til at stedet ligger i nasjonalt villreinområde.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda har ingen merknader til at hovedhytta restaureres med en størrelse tilsvarende dagens.

En nyoppføring av annekset kommer i klar konflikt med områdets funksjon for villrein og øker sårbarheten. Det henvises til forvaltningsutfordringene mht. menneskelig ferdsel i området, og at stedet ligger i nasjonalt villreinområde.

VEDTAK

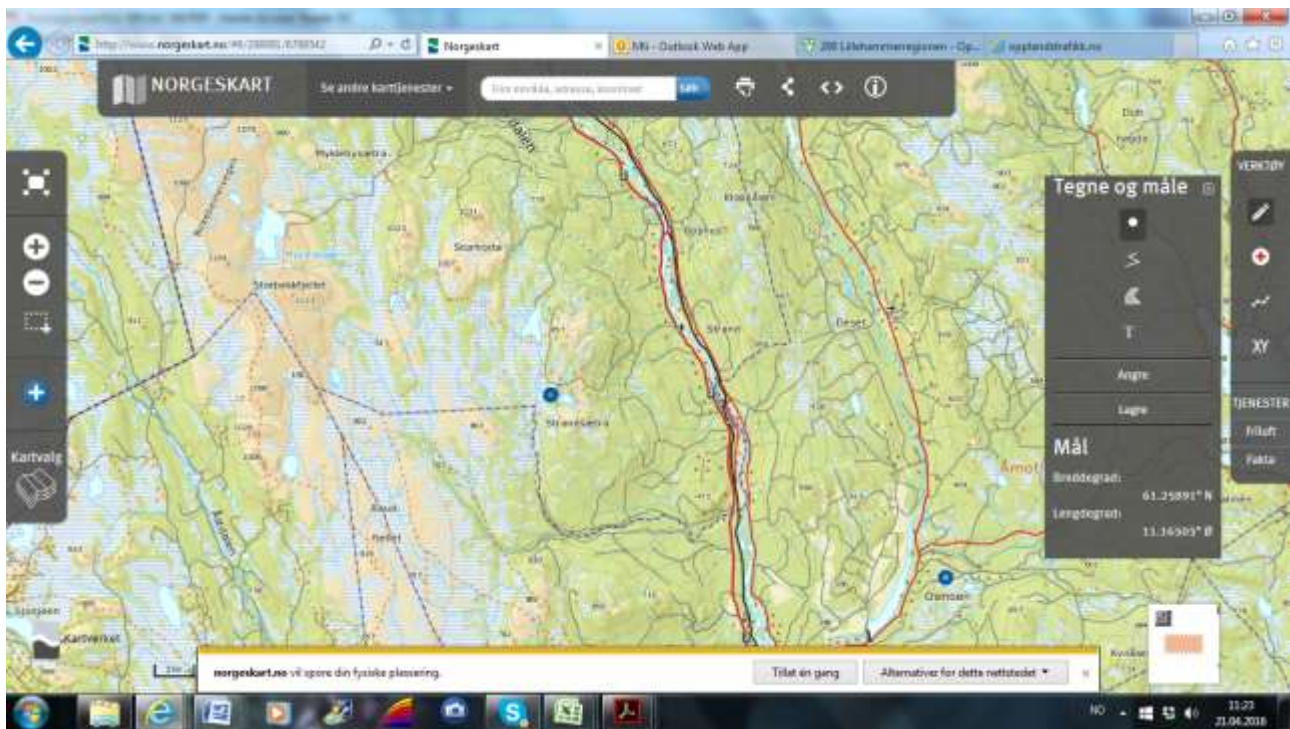
Villreinnemnda kan akseptere at annekset bygges opp igjen under følgende forutsetninger:

- Det bygges opp i samme størrelse som det tidligere.
- Det bygges på samme tomt.

Nemnda legger til grunn for vurderingen at det har stått et anneks der for kun ett år siden. Ut fra dette vil saken ikke skape presedens for nemndas vurdering i andre byggesaker.

2016/18 STOR-ELVDAL KOMMUNE – HØRING TILBYGG STRANDSETRA

Vedlegg: Kart



SAKSOPPLYSNINGER

Søker ønsker å sette opp et tilbygg på 19 m² til ett av husene på eiendommen, som skal brukes til overnatting. Totalt bruksareal på eiendommen er i dag 172 m².

Eiendommen ligger i sone 2 i Regional plan for Rondane og Sølnekletten, der det gis rom for tilbygg, uthus og anneks utenfor regulerte felt opp til totalt 120 m² bruksareal.

VURDERING

Regional plan

Saken er veldig viktig med tanke på presedensvirkningen. Bruksarealet på eiendommen er allerede stort. Inkludert et tilbygg vil det totale bruksarealet ligge på 190 m². Dette er langt over det som er fastsatt i retningslinjene i regional plan. Dersom dette skulle bli en framtidig praksis, vil den samlede belastningen på villreinområdet øke vesentlig pga. økt overnattingskapasitet og dermed økt ferdsel.

Jeg mener at dette isolert sett er tilstrekkelig til å avslå dispensasjon. Det skulle derfor ikke være grunn til å vurdere saken ytterligere ut fra andre lovverk. Jeg har så langt ikke gjort dette.

FORSLAG TIL VEDTAK

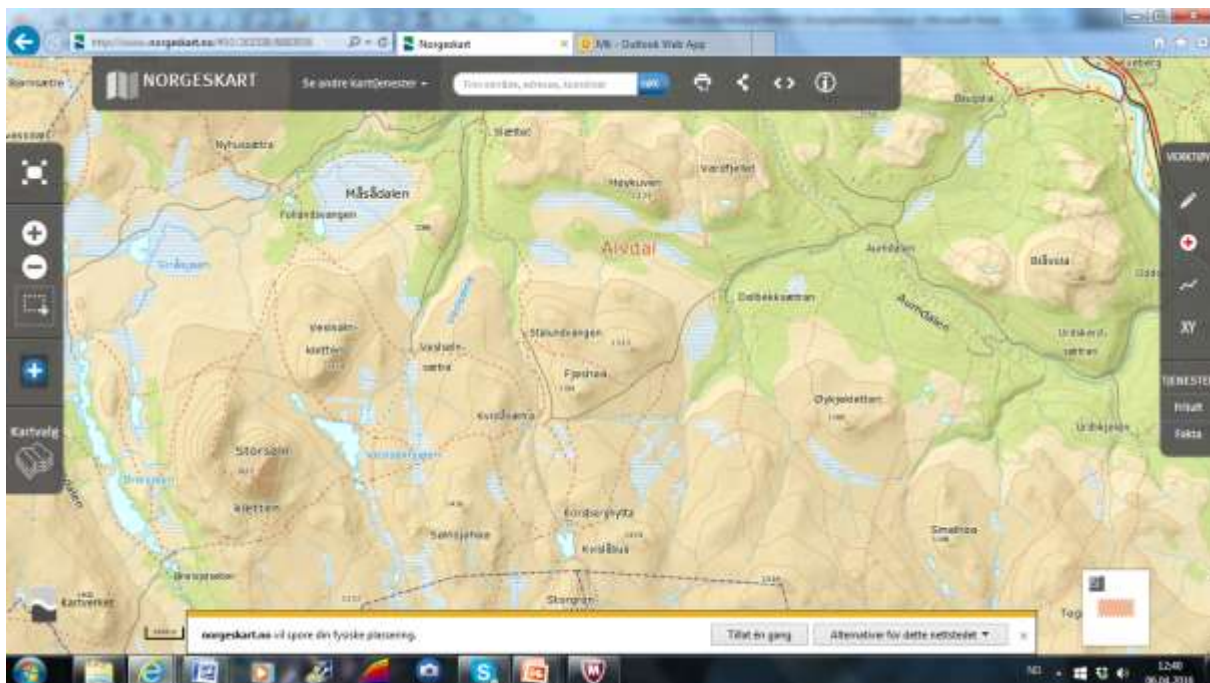
Villreinnemnda viser til regional plans rammer for bruksareal, og mener at en dispensasjon i denne saken vil ha en klar og svært uheldig presedensvirkning. Dispensasjon må derfor avslås.

VEDTAK

Villreinnemnda viser til regional plans rammer for bruksareal, og mener at en dispensasjon i denne saken vil ha en klar og svært uheldig presedensvirkning. Dispensasjon må derfor avslås.

SAK 2016/19 DISPENSASJON MOTORFERDSEL I UTMARK – A. KVEBERG - VURDERING KLAGE

Vedlegg: Kart



SAKSOPPLYSNINGER

Alvdal kommune har gjort følgende vedtak:

Alvdal kommune innvilger dispensasjon til Aina Kveberg til å kjøre i utmark mellom Dølbekken og Kvislå. Begrunnelsen er tilsyn av seterhus. Antall turer begrenses til 4 turer pr år. Kjøringen skal skje i tidsrommet mellom 1 nov og 20 april.

Rådmannens vurdering var slik:

Transport med snøskuter for å holde tilsyn med fritidsbolig ansees ikke som et særlig behov, og er typisk en oppgave som leiekjører kan påta seg. Alvdal kommune har innført leiekjøringsordning og dermed gitt signal om at lovverket vil bli tolka strengt og restriktivt.

Det opplyses i søknaden om at fritidsboligen leies ut, men etter samtale med søker er dette svært sporadisk

utleie. Det kan derfor ikke regnes som utmarksnæring for fastboende etter § 5 bokstav d, som krever at utleien er av en viss næringsmessig betydning.

For fritidsboliger der det er vegforbindelse sommerstid, vil det kunne fraktes materialer, ved og annet tyngre utstyr med bil på sommeren. Det har det også vært snakk om i denne saken. Hovedgrunnen til søknaden er tilsyn av fritidsbolig, mens transport av ved og materialer er nevnt som en mulighet i tilfelle behov. Dersom det skulle bli behov for å frakte inn materialer og arbeidsfolk for å reparere skader som kan oppstå vinterstid av for eksempel vind eller store snømengder, vil dette være en annen vurdering.

Rådmannen mener ut fra dette at det ikke er riktig å innvilge søknaden. Eventuell innvilgelse vil kunne være presedensskapende for kommunens praksis i motorferdselssaker. Dette i henhold til rundskriv T-1/96 hvor det står at «hver enkelt søknad må sees i sammenheng med forventet antall tilsvarende søknader og de samlede konsekvenser dette kan gi».

Saksdokumentene er mottatt 04.04.då. Dagen etter varsler vi at det kan være aktuelt å påklage saken. Klagefristen er 3 uker i hht. forvaltningsloven.

Saken har vært drøftet med leder, nestleder og medlemmet fra Alvdal. De to første har gått inn for å påklage mens sistnevnte har gått imot.

I saker med klagerett er det «part eller annen med rettslig klageinteresse» som kan klage, jf. forvaltningsloven § 28. Også offentlige organer kan ha klagerett, for eksempel offentlige organer som ivaretar lokale særinteresser. Dette vil villreinnemnda kunne falle innunder.

VURDERING

Villreinsens arealbruk

Ferdselen skal foregå om vinteren der reinen ut fra den negative energibalansen, trenger mest mulig ro. Den aktuelle traseen ligger sentralt i villreinsens helårsbeite herunder veldig viktige vinterbeiteområder. Området er hovedsakelig et åpent høyfjellsområde, og er svært viktig for stammen i Sølnekletten. Ferdselen må ikke økes i dette området da det kan medføre at reinen skyr denne delen. Fire turer har neppe stor betydning, men siden rådmannen slår fast at dette er en fritidsbolig, vil det skape presedens for kjøring til fritidsboliger, noe som vil være særdeles skadelig for villreinen og imot Regional plan.

Det er videre helt nødvendig ut fra helheten i villreinområdet, å unngå økt ferdsel som kan skape barrierer mellom delområdene. Vi vurderer det slik at man i Sølnekletten i så måte må ha fokus på menneskelig ferdsel og tiltak langs følgende tre akser:

- Folldal – Høstdalen
- Sølndalen inn mot Breisjøen/Breisjøseter
- Dølbekksetra – Kvislåsetra

Dette alene er nok til at vedtaket må oppheves.

Lov om motorferdsel i utmark

Vi viser her til rådmannens vurdering i saken og støtter denne som begrunnelse for at vedtaket må omgjøres. I vedtaket er det dessuten ikke satt noen form for tidsavgrensning. Dette viser at vedtaket ikke er forankret godt nok i forhold til loven.

Regional plan

Traseen ligger i nasjonalt villreinområder. Retningslinjer for friluftsliv og ferdsel i dette er området er:

Med ferdsel menes allmenn ferdsel etter friluftsløven.

Type ferdsel og omfang av ferdselen må vurderes konkret i forhold til villreinens bruk av områdene til ulike tider av året. Merkede stier og løyper legges utenom de mest sårbare områdene. All ferdsel bør unngås nær villrein i kalvingstid. I områder uten vinterbeite for villrein er tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter vinterstid uproblematisk i forhold til villrein. Tilsvarende gjelder mer perifere sommerområder med lite tilhold, sjelden eller avgrenset bruk som beiteområde for villrein. Kunnskap om områdebruken legges til grunn i vurderingene.

Det er ikke gjort vurderinger opp mot denne retningsgivende planen. Dette er klart mangelfullt, og viser at kommunen ikke har nedfelt planen i all sin forvaltning av områdene. Vi viser til våre vurderinger vedr. villreinens arealbruk over som viser at vedtaket også strider mot regional plan for et så sårbart område. Ut fra dette må vedtaket omgjøres.

Naturmangfoldloven

§ 8. – Kunnskapsgrunnlaget – vurdering basert på vitenskap og erfaringer

Kunnskapen om villreinens arealbruk i det aktuelle området ansees som relativt godt mht. villreinens arealbruk over tid. Dette bygger på solid erfaringsbasert kunnskap. Det henvises til eget temakart og grunnlagsrapporten (NINA) i forkant av regional plan der denne kunnskapen er nedfelt.

§ 9. - Føre-var-prinsippet – forholdet til kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er av en slik kvalitet at det er mulig å vurdere konsekvenser over et større område. Vi henviser også til vurderingene over mht. villreinens arealbruk når det gjelder fokus på de tre sårbare aksene.

§ 10. – Påvirkning – økosystemtilnærming og samlet belastning

Saken er av en slik karakter at den kan skape presedens i forhold til tilsvarende saker i kommunen og i Sølnekletten for øvrig. Dersom man gir slike tillatelser, vil ferdselen kunne øke over større områder, og dette vil ha negativ innvirkning på Sølnekletten som villreinområde. Dette vil få negative følger for den nødvendige sammenhengen i villreinområdet. I tillegg ligger den aktuelle traseen i et sårbart område som vist til over. En tillatelse her vil lett kunne føre til at den samlede belastningen blir for stor vinterstid i dette delområdet.

Vurderingene gjort opp mot naturmangfoldloven (jfr. også omtalen i forhold til villreinens arealbruk) må legges til grunn for behandlingen ihht. lov om motorferdsel i utmark.

Konklusjon

Totalt sett er det ovenfor påvist flere grunner til at vedtaket må omgjøres.

Vi har behov for en vurdering av om vi har rettslig klageinteresse. Dersom svaret er negativt, tilrår vi at saken likevel tas opp til ny behandling.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda påklager vedtaket med følgende begrunnelse med henvisning til angjeldende lovs §6 med tilhørende veileder med henvisninger til vurderinger ut fra naturmangfoldloven og regional

plan:

- Søknaden og vedtaket oppfyller ikke lovens krav om særlige grunner for å få dispensasjon. Begrunnelsen i vedtaket om tilsyn av seterhus er ikke innenfor lovens krav siden huset ikke blir bruk som seterhus, men som fritidseiendom.
- Kommunen praktiserer leiekjøring og eventuelle behov kan generelt løses via denne ordningen.
- I vedtaket er det ikke gjort noen vurderinger om konsekvensene for villrein om kjøring til fritidseiendommer blir tillatt. Vedtaket er heller ikke vurdert opp mot naturmangfoldloven og regional plan. Vi viser til våre vurderinger.
- Vedtaket er formet uten tidsavgrensning.

Villreinnemnda mener ut fra disse argumentene at vedtaket må omgjøres.

VEDTAK

Villreinnemnda påklager vedtaket med følgende begrunnelse med henvisning til angjeldende lovs §6 med tilhørende veileder med henvisninger til vurderinger ut fra naturmangfoldloven og regional plan:

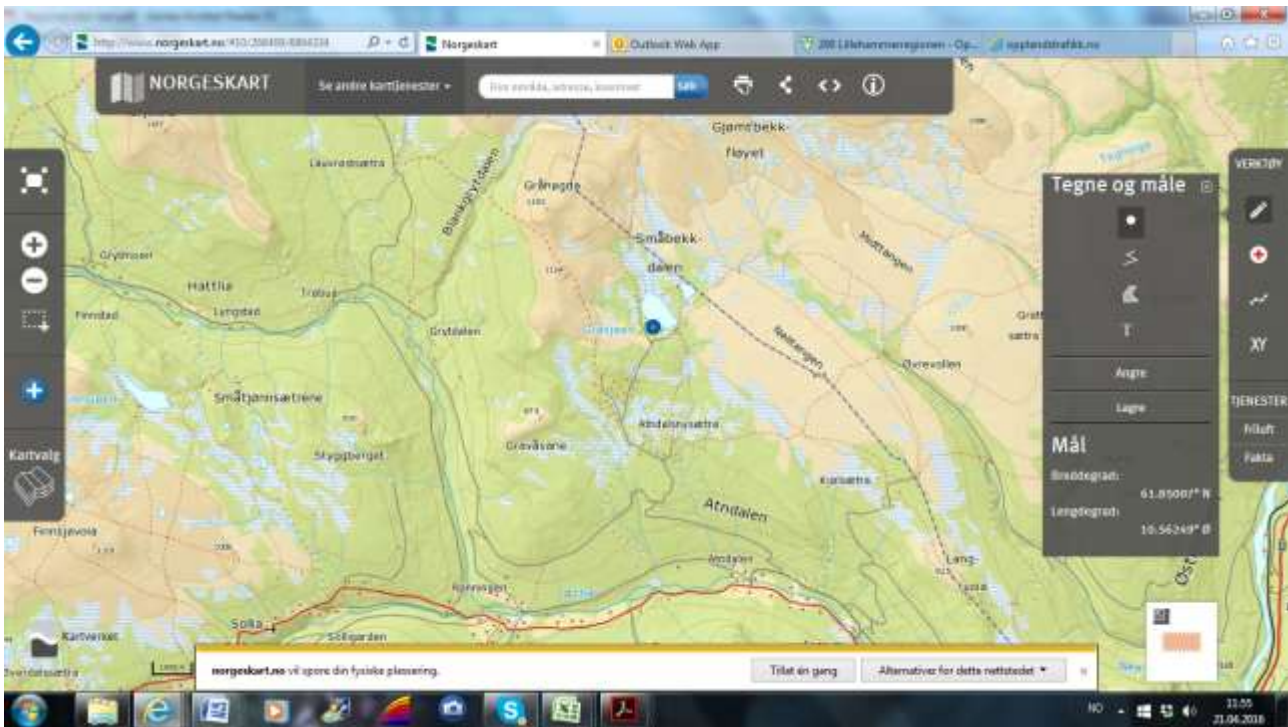
- Søknaden og vedtaket oppfyller ikke lovens krav om særlige grunner for å få dispensasjon. Begrunnelsen i vedtaket om tilsyn av seterhus er ikke innenfor lovens krav siden huset ikke blir bruk som seterhus, men som fritidseiendom.
- Kommunen praktiserer leiekjøring og eventuelle behov kan generelt løses via denne ordningen.
- I vedtaket er det ikke gjort noen vurderinger om konsekvensene for villrein om kjøring til fritidseiendommer blir tillatt. Vedtaket er heller ikke vurdert opp mot naturmangfoldloven og regional plan. Vi viser til våre vurderinger.
- Vedtaket er formet uten tidsavgrensning.

Villreinnemnda mener ut fra disse argumentene at vedtaket må omgjøres. Dersom kommunen avviser at nemnda har klagerett, påklager nemnda dette.

2016/20

**STOR-ELVDAL KOMMUNE – HØRING BYGGING AV ANNEKS
GRÅSJØVEGEN 958**

Vedlegg: Kart



SAKSOPPLYSNINGER

Eier av Gråsjøvegen 958 søker om å bygge et anneks på 22m². I dag står det ei hytte på eiendommen på 63,2 m². Eiendommen ligger i Sølnekletten villreinområde som vist på kartet.

VURDERING

Villreinens arealbruk

Stedet ligger innenfor det sammenhengende sommerbeiteområdet i Sølnekletten. Reinen bruker den søndre halvdel av Sølnekletten regelmessig til sommerbeite. Totalt er belastningen av menneskelig ferdsel i dette delområdet relativt lav. Reinens kalvingsområde ligger noen få kilometer lengre mot nord-øst.

Regional plan

Området ligger innenfor nasjonalt villreinområde (sone1) med følgende retningslinjer for ny bebyggelse:

Det kan vurderes tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente fritidseiendommer utenfor regulert felt. Søknader behandles som dispensasjon uansett størrelse på tiltaket, og det må foretas en konkret vurdering av hva som kan tillates innenfor rammen ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet.....

Naturmangfoldloven

§ 8. – Kunnskapsgrunnlaget – vurdering basert på vitenskap og erfaringer

Kunnskapsgrunnlaget er godt basert på omfattende erfaringsbasert kunnskap herunder overvåking

jevnlig. Det kan tas en avgjørelse i saken basert på dette.

§ 9. - Føre-var-prinsippet – forholdet til kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er av en slik karakter at det ikke er grunn til å bruke dette prinsippet.

§ 10. – Påvirkning – økosystemtilnærming og samlet belastning

Den søndre delen av Sølnekletten er som nevnt, lite belastet med menneskelig ferdsel. I den nordre halvparten er aktiviteten betydelig større herunder med veier som går øst – vest nesten tvers gjennom området. Det betyr at den søndre delen er meget viktig som et rolig beiteområde hele sommerhalvåret.

Saken kan opplagt ha en presedensvirkning ved at man evt. tillater anneks/utvidelse av hytter som medfører en totalstørrelse opp mot 85 – 90 m². Slike løsninger åpner for økt overnattingskapasitet og dermed fare for ytterligere forstyrrelser i villreinområdet. I denne delen av området er det ikke ønskelig ut fra et villreinsynspunkt.

Man kan selvsagt argumentere med at i denne delen er det en del skog slik at reinen kan stikke seg bort. Det argumentet faller etter min mening vurdert opp mot tiltakets presedensvirkning.

Konklusjon

1. Tiltaket er ikke akseptabelt ut fra at det ligger i et for villreinen meget rolig og viktig sommerbeiteområde. Området er viktig sammenlignet med mye mer beferdede områder av Sølnekletten.
2. Tiltaket har en også en klar presedensvirkning når det gjelder bygging i nasjonalt villreinområde.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Tiltaket er ikke akseptabelt ut fra at det ligger i et for villreinen meget rolig og viktig sommerbeiteområde. Området er viktig sammenlignet med mye mer beferdede områder av Sølnekletten.
2. Tiltaket har en også en klar presedensvirkning når det gjelder bygging i nasjonalt villreinområde.

VEDTAK

1. Tiltaket er ikke akseptabelt ut fra at det ligger i et for villreinen meget rolig og viktig sommerbeiteområde. Området er viktig sammenlignet med mye mer beferdede områder av Sølnekletten.
2. Tiltaket har en også en klar presedensvirkning når det gjelder bygging i nasjonalt villreinområde.

2016/21

TRASE FEMUNDLØPET

VEDTAK

Villreinnemnda går imot traseforslaget Sølnekletten – FV27 – Trolløypa ut fra at denne går gjennom svært sårbare villreinområder. Aktiviteten vil medføre omfattende motorferdsel og vil innebære en etterbruk med uønsket ferdsel.

Vedtaket ble gjort med 12 mot 1 stemme.

Morten Liebe
Sekretær
Sign.

Hjerkinn *05.05.16.*

Underskrifter for nemnda

.....

.....

.....

.....

Gjennomgang, jfr. referatsakene, sak 2016/12:

1. Protokoll fra møtet 14.03.16. undertegnet.
2. Sel: Kommuneplan på tredje gangs høring. Sør-Fron: Har vedtatt arealdelen. Dovre: Vi bør være oppmerksomme på enkeltsaker i Grimsdalen. Ringebu: Arealdelen på annen gangs høring.
3. Se www.villrein.no – vår side er endret, men ikke ferdig.
4. Villreinnrådet – samling 2016: Vi gir klart signaler om at vi ikke har ressurser til å stille.
5. Annonseringen av tiltaksmidler gjøres nå pr. e-post til utvalgte samt på www.villrein.no.
6. Planlagt GPS-merking 2016 i Rondane ikke gjennomført grunnet føreforhold.
7. Rondane nasjonalpark – vedtak skiløype til Knartbua i regi nasjonalparkstyret gjennomgått, endring av trase.
8. Rondane nasjonalparkstyre – vedtak sti- og løypeplan Følldal kommune. Flere stier skal vurderes i en framtidig revisjon av forvaltningsplanen.